

Sagførerens møderet for Højesteret.

(§§ 120-24, 127, 130, 146, 332 og 735).

Ved retsplejelovens ikrafttræden i 1919 havde højesteretssagførere eneret til at møde som sagførere for Højesteret. Denne regel ændredes ved lov nr. 209 af 23. juli 1932, der giver landsretssagførere med 8 års virksomhed ret til at møde for Højesteret i egne sager, når de ifølge erklæring fra landsretten er øvede i procedure. Højesteret kan dog fratage en landsretssagfører denne mødeberettigelse, dersom retten skønner, at han efter gentagen procedure eller på anden måde viser sig uegnet til at procedere for Højesteret. Ved den nævnte lov ændredes også reglerne om selve højesteretssagførerprøven, således at de nu i hovedtræk går ud på, at en landsretssagfører kan få beskikkelse som højesteretssagfører, når han i 8 år har været i virksomhed som landsretssagfører og har erhvervet erklæring fra Højesteret om at være egnet til at få beskikkelse. Erklæringen fra Højesteret afgives, efter at vedkommende landsretssagfører i løbet af højst 1½ år har givet møde for Højesteret i mindst 4 mundtlige sager, af hvilke mindst to skal være borgerlige, heraf i alt fald den ene for appellant. Fornyet prøveprocedure kan ikke finde sted, medmindre Højesteret på grund af særlige omstændigheder giver tilladelse dertil og da tidligst efter tre års forløb.

I det nedsatte udvalg har der været enighed om, at de nugældende regler bør ændres, men der har ikke været enighed om, hvilke ændringer der bør gennemføres.

2 af udvalgets 4 medlemmer foreslår, at højesteretssagførerprøven afskaffes, og at der indføres en almindelig mødeberettigelse for Højesteret for landsretssagførere, der har virket som sådanne i 5 år, medens de to andre medlemmer bestemt fraråder, at højesteretssagførerprøven ophæves, men finder, at de gældende regler på en række punkter bør ændres for at lette den faktiske adgang til at gennemføre prøven.

Højesteret har i erklæring af 11. februar 1957 (bilag 1) udtalt, at retten af retsplejemæssige hensyn anser det for uforsvarligt i videre omfang end allerede sket at ophæve den ordning, at retten bestemmer, hvem der kan anses egnet til at udføre sager for Højesteret. Højesteret henholder sig til sin skrivelse af 27. april 1954, trykt om bilag 6 i udvalgets betænkning, og tiltræder de bemærkninger og forslag til lovændringer, som er fremsat af de to udvalgsmedlemmer, som fraråder ophævelsen af højesteretssagførerprøven.

Af Sagførrådets skrivelse af 14. september 1954,

optaget som bilag 7 til udvalgets betænkning, fremgår det, at der på et fælles kredsbestyrelsesmøde den 7. og 8. maj 1954 med 40 stemmer mod 7, medens 2 stemmesedler var blanke, blev vedtaget en resolution om, at Sagførrådet skulle gå ind for højesteretssagførerprøvens afskaffelse, således at alle, der i 5 år har været mødeberettigede for landsret, får møderet for Højesteret. I den nævnte skrivelse gik derefter et flertal på 7 medlemmer inden for Sagførrådet ind for at afskaffe højesteretssagførerprøven, medens et mindretal på 2 medlemmer bestemt frarådede dette, og 2 andre medlemmer sluttede sig, med visse særbemærkninger, hertil.

Justitsministeriet kan tiltræde det forslag om ophævelse af højesteretssagførerprøven, som er fremsat af de to førstnævnte medlemmer af udvalget. Som begrundelse herfor henvises til det af disse udvalgsmedlemmer i betænkningen anførte, idet justitsministeriet især skal fremhæve følgende:

Som anført i udvalgsbetænkningen side 15 kunne der måske ved gennemførelsen af retsplejeloven i 1919, da man indførte mundtlig procedure også ved landsretterne og underretterne, være betænkeligheder ved at åbne adgang til at procedere ved Højesteret for alle de daværende sagførere, idet mange af disse kun var uddannet under den skriftlige procedure, således at det vel derfor var rimeligt i en vis overgangstid at bevare højesteretssagførerprøven.

Det har da også gentagne gange under de senere drøftelser af spørgsmålet været understreget, at højesteretssagførerprøven kun skulle bestå som en overgangsordning.

Ved fremsættelsen af det i 1932 gennemførte forslag om at give landsretssagførere med 8 års virksomhed møderet i Højesteret i egne sager fremhævedes det af et flertal i vedkommende af justitsministeriet nedsatte udvalg, at man havde overvejet at foreslå en fuldstændig ophævelse af højesteretssagførerprøven. Man fandt imidlertid at måtte tage hensyn til, at man stadig befandt sig i en overgangstid, hvor adskillige sagførere, der efter loven var mødeberettigede for landsretten, var uddannede under en anden procesmåde, og hvor derfor ikke alle berettigede uden undtagelse kunne antages at besidde de for mundtlig procedure nødvendige evner og færdigheder.

Da der nu er gået ca. 38 år, siden den mundtlige procesmåde blev gennemført i hele retsplejen, og ca. 25 år, siden der blev indført en ordning, hvorefter landsretssagførere med 8 års beskikkelse kan procedere for Højesteret i egne sager, må enhver trang til at beholde en overgangsordning være bortfaldet.